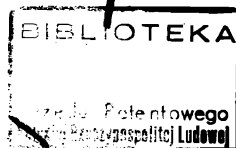

9.10.63/12

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 36934

Kl. 51 a, 1/01

Henryk Spychała
(Gdańsk-Wrzeszcz, Polska)

Kontuar do klawiszowego instrumentu muzycznego

Udzielono patentu z mocą od dnia 28 sierpnia 1953 r.

Wynalazek dotyczy kontuaru do klawiszowego instrumentu muzycznego, zwłaszcza elektrycznego.

Znane dotychczas kontuary organów i innych klawiszowych instrumentów muzycznych, składają się z kilku umieszczonych na różnych poziomach klawiatur ręcznych, czyli tak zwanych manualów w układzie schodkowym, przy czym klawiatury te są zamocowane w instrumencie na stałe to jest nieruchomo, podobnie jak klawiatura pedałowca. Każda z klawiatur, których liczba zależy od wielkości instrumentu, jest wyposażona w tak zwane rejestry umożliwiające włączenie pojedynczych głosów, kilku głosów lub wszystkich głosów, odpowiadających danej klawiaturze stosownie do życzenia grającego. W dotychczasowych instrumentach rejestry te, których w dużych organach trój- do pięciomanuałowych, jest co najmniej kilkanaście na każdą klawiaturę, są umieszczone z reguły ponad klawiaturami i tylko pozostałe, nie mieszczące się z powodu zbyt małej rozporządzalnej tam przestrzeni, są umieszczane po bokach instrumentu, możliwie blisko manualów. Wskutek takiego rozmieszczenia klawiatur

manualowych, rejestrów oraz klawiatury pedałowca — narządy te zajmowały około 50% ogólnej objętości instrumentu, co uniemożliwiało korzystanie z instrumentów tego rodzaju w małych pomieszczeniach mieszkalnych i tym samym ograniczało liczbę osób, mogących grać na tych instrumentach u siebie w domu.

Niedogodności te usuwa kontuar, stanowiący przedmiot wynalazku i różniący się od dotychczas znanych zasadniczo tym, że manualy są osadzone przesuwnie, klawiatura zaś pedałowca jest zamocowana przegubowo, wskutek czego objętość, względnie obrys całego instrumentu po skończonej grze ulega bardzo dużemu zmniejszeniu, instrument zaś otrzymuje zwartą budowę, co pozwala na łatwe jego przenoszenie. Budowa kontuaru według wynalazku zmniejsza możliwość uszkodzeń zewnętrznych, przy czym kontuar taki, który jednocześnie może być obudową całego instrumentu jest na tyle duży, że zapewnia łatwe umieszczenie w nim aparatury elektrycznej organów czy też aparatury innego klawiszowego elektrycznego instrumentu muzycznego.

Kontuar według wynalazku jest tytułem przykładu bliżej wyjaśniony na rysunku, na którym fig. 1 przedstawia widok boczny kontuaru, częściowo w przekroju, fig. 2 — jego widok czółowy, fig. 3 — przedstawia w większej podziałce częściowy przekrój podłużny jednej z klawiatur manualowych, fig. 4 — szczegół klawiatury, a fig. 5 — przekrój wzdłuż linii I — I na fig. 4.

Do obu ścianek bocznych 1 instrumentu jest przymocowana pozioma półka 2, do której jest przytwierdzona pionowa płyta 11, w której osadzone są manualy.

W przykładzie przedstawionym na rysunku manualów jest cztery, przy czym każdy manual składa się z kilku, np. dwóch lub trzech członów, osadzonych teleskopowo przesuwnie. Główne człony tych manualów są oznaczone liczbami 3 — 6. Główny człon 3 najniższego manualu jest połączony za pomocą zawiasów 7 z półką 2, natomiast główne człony pozostałych manualów są połączone wzajemnie ze sobą za pomocą zawiasów 8 — 10, co ułatwia w razie uszkodzenia dostęp do zainstalowanych pod klawiszami kontaktów elektrycznych. W głównym członie rurkowym 3 jest osadzony teleskopowo drugi człon 12, w tym zaś ostatnim trzeci człon 16. W ten sam sposób wykonane są pozostałe manualy, z tą jedynie różnicą, że ich liczba oraz wielkość jest różna. Licząc od dołu pierwszy i drugi manualy składają się z trzech członów 3, 12, 16, względnie 4, 13, 17, pozostałe zaś dwa są dwuczłonowe i są utworzone z członów 5, 14 i 6, 15. Każdy z tych czterech manualów posiada na przodzie drewnianą ramę 18, 19, 20, 21. W każdej z tych ram są umieszczone klawisze białe 22 i klawisze czarne 23.

Aczkolwiek powyżej opisane teleskopowe osadzenie manualów jest całkowicie dostateczne pod względem wytrzymałości, ponieważ manualy te leżą jeden na drugim, tym nie mniej, w celu uniknięcia ewentualnych drgań klawiatury podczas gry zastosowane są w kontuarze według wynalazku dwa wsporniki 24 osadzone przegubowo w płaszczyźnie pionowej i podpierające od dołu dolną ramę 18 najniższej klawiatury.

Miedzy bocznymi ściankami 1 osadzona jest, przegubowo na osiach lub czopach 25 obudowa 26 klawiatury pedałowej. W obudowie tej osadzone są klawisze białe 27 i klawisze czarne 28. Obudowa 26 jest więc osadzona przegubowo między ściankami 1 kontuaru i daje się odchylać od położenia poziomego przedstawionego na rysunku do położenia pionowego tak, aby nie wystawać z obrysu obudowy kontuaru.

W przestrzeni między dolnym manualiem a obudową 26 pedału jest umieszczona również przegu-

bowo deska 29 z umieszczonymi na niej rejestrami — przełącznikami nożnymi 30 i deseczkami 31 zaluzji oraz wałeczkiem 32 crescendo.

W górnej ściance 33 kontuaru jest osadzony przegubowo pulpit 34 do nut.

Teleskopowe osadzenie członów manualu przedstawione jest w większej podziałce w częściowym przekroju na fig. 3. Wewnątrz rurkowego członu głównego 3 jest osadzony przesuwnie drugi człon 12. W celu ograniczenia wysięgu poszczególnych członów jest osadzona między nimi tulejka dy-stansowa 35.

Wszystkie manualy są z obu swych końców pokryte bocznymi ramami 36. W poziomej części tej ramy wykonane jest wgłębienie 37, w którym może się przesuwać czop 33 umieszczony na tychże częściach ramy 36 stanowiący część sąsiedniej dolnej klawiatury.

Do bocznych ścianek 1 przymocowane są w górnej ich części przegubowe drzwiczki 39 z umocowanymi na nich rejestrami ręcznymi 40.

Ponad klawiaturami są umieszczone elektryczne przyrządy 41 do wskazywania siły brzmienia tonów itd.

Zastrzeżenia patentowe

1. Kontuar do klawiszowego instrumentu muzycznego, zwłaszcza elektrycznego, znamieny tym, że każdy z jego manualów składa się z dwóch lub więcej członów osadzonych przesuwnie teleskopowo jeden w drugim.

2. Kontuar według zastrz. 1, znamieny tym, że klawiatura pedałowca jest osadzona w przegubowej obudowie, dającej się podnosić z położenia poziomego do położenia pionowego.

3. Kontuar według zastrz. 1, znamieny tym, że klawisze białe i czarne każdego manualu są umieszczone w ramie przymocowanej do zewnętrznego członu odnośnego manualu.

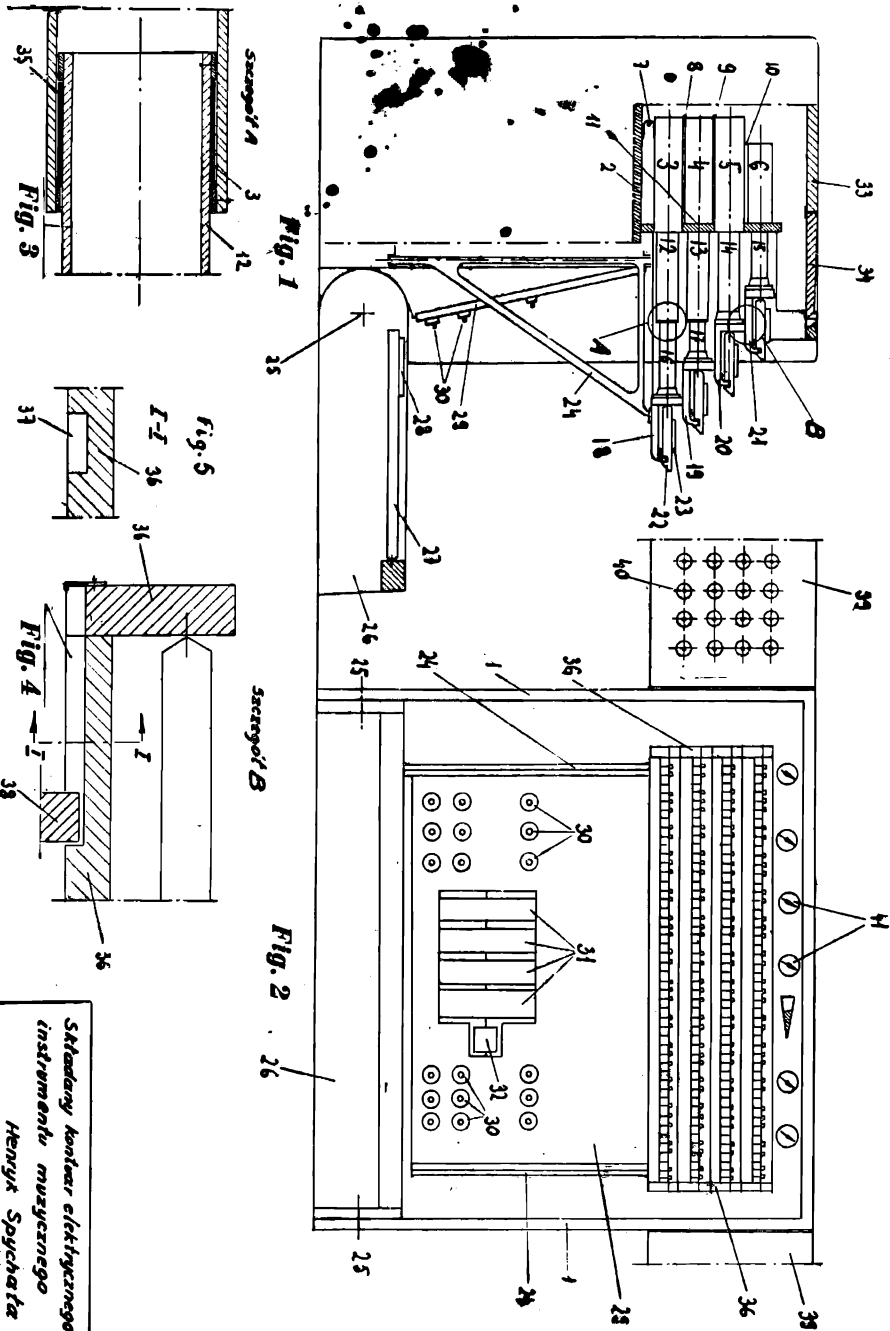
4. Kontuar według zastrz. 1, znamieny tym, że główne człony poszczególnych manualów są połączone ze sobą zawiasowo.

5. Kontuar według zastrz. 1—3, znamieny tym, że w przestrzeni między dolnym manualiem a obudową klawiatury pedałowej jest umieszczona ukośnie, najlepiej przegubowo, deska (29) na której są umieszczone nożne rejestry — przełączniki oraz deseczki (31) zaluzji i wałeczek (32) crescendo.

6. Kontuar według zastrz. 1 — 3, znamieny tym, że do obu pionowych jego ścianek bocznych (1) są przymocowane odchylne drzwiczki (39) z rejestrami ręcznymi (40).

Henryk Spychała

Zastępca: Kolegium Rzeczników Patentowych

Szkatułka kontrolna elektrycznego
instrumentu muzycznego
Henryk Spychalski